

Àrea de Psicologia Evolutiva i de l'Educació
Departament de Psicologia l'Educació

Professors/les teoria i docència tutoritzada: José Luis Lalueza, Alicia Peralta i Conrad Izquierdo **Professores pràctiques:** Ester Miquel i Sònia Sánchez

OBJECTIUS GENERALS DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu principal de l'assignatura és el de proporcionar uns coneixements teòrics i pràctics sobre alguns dels principals processos de l'evolució humana: la capacitat d'adaptació a l'entorn des del naixement; l'origen i el desenvolupament de la comunicació i de la parla, i les formes intel·ligents amb les quals l'individu organitza el món que l'envolta per a comprendre'l.

Es donaran a conèixer els principals problemes que es plantegen dins la Psicologia Evolutiva aportant-hi algunes de les teories amb les quals s'interpreta actualment el desenvolupament humà.

TEMARI

1. Introducció a l'estudi del desenvolupament humà

- Les nocions d'evolució, desenvolupament i gènesi.
- Breu perspectiva històrica de l'estudi de la infància.
- Qüestions plantejades per la Psicologia del desenvolupament. La dialèctica individu - medi.
- Les principals escoles teòriques en l'estudi del desenvolupament.

2. Els dos primers anys de vida.

- Desenvolupament neonatal.
- El desenvolupament perceptiu.
- Psiquisme i moviment. Desenvolupament psicomotor. Noves aportacions.
- L'explicació piagetiana del període sensomotor. La noció d'objecte. Noves aportacions.
- L'emergència de la comunicació mare-nen.
- Comunicació, coneixement i socialització.
- Representació i simbolització.
- L'emergència dels primers significats. El joc i el dibuix.

3. La infància (entre els dos i els onze anys)

- Adquisició del llenguatge. Perspectives teòriques.

- Comprensió i producció del llenguatge oral. De les primeres paraules als primers enunciats.
- Pragmàtica del llenguatge: parlar per a comunicar.
- El desenvolupament de la intel·ligència
- L'egocentrisme infantil. Noves aportacions.
- Les operacions concretes. Algunes nocions operatòries: classificació, conservacions, seriació.

4. Desenvolupament de les estratègies cognoscitives.

- Estructuralisme i funcionalisme. Revisió de les nocions d'estadi. Els mecanismes del desenvolupament.
- L'enfocament del processament de la informació. Les aportacions neopiagetianes.
- Representació i coneixement: teoria de la Redescripció Representacional i dels Models Mentals.
- Desenvolupament cognoscitiu a l'adolescència.

5. Context social, educatiu i desenvolupament cognoscitiu

- Interacció social i coneixement. Conflicte sociocognoscitiu.
- Desenvolupament cognitiu i mediació social.
- Cultura i desenvolupament cognitiu.

ESTIMACIÓ HORES TEMARI

Per cada hora lectiva de classe, aproximadament, caldrà fer-ne dues hores de treball d'estudi personal.

PRÀCTIQUES

Les pràctiques tenen com a finalitat principal possibilitar a l'alumnat l'observació i aplicació d'alguns dels conceptes teòrics exposats a les classes. Per aconseguir aquest objectiu, els estudiants hauran de treballar amb infants de diferents edats per tal observar per si mateixos alguns aspectes de l'evolució.

La metodologia de treball consisteix en realitzar filmacions a infants i fer-ne una anàlisi en què caldrà associar les característiques evolutives dels infants (psicomotricitat, llenguatge i cognició) amb els coneixements teòrics.

El treball es realitza en grup (Treball d'Equip de 3-4 estudiants, aproximadament).

La data d'entrega del treball és una setmana després de finalitzar les classes pràctiques.

ESTIMACIÓ HORES PRÀCTIQUES

S'estima unes 20 hores de realització del treball de pràctiques distribuïdes al llarg del quadrimestre.

DOCÈNCIA TUTORITZADA

La docència tutoritzada està incorporada a la teoria i es realitzarà virtualment.

El temes de docència tutoritzada poden ser consultes dels propis estudiants, temes oberts proposats pel professor/a a elaborar individualment o per grups i temes expressament proposats per a elaborar per grups voluntàriament.

L'objectiu és promoure la reflexió sobre els temes suggerits per les exposicions de classe.

Cada professor pot endegar iniciatives per a promoure la comunicació personal que implica la docència tutoritzada.

L'avaluació de la docència tutoritzada serà un element qualitatiu de ponderació respecte a la nota final del treball pràctic.

AVALUACIÓ

La teoria està valorada amb el 50% de la nota final i el treball pràctic amb el 50% restant. Tanmateix, per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades ambdues parts amb una puntuació de 5.

La modalitat d'avaluació genèrica serà preguntes concretes sobre conceptes (prova objectiva) i preguntes obertes a desenvolupar breument. Cada professor establirà la proporció relativa entre una i altra modalitat.

Així mateix, cada professor pot suggerir altres fórmules d'avaluació que seran objecte de conveni.

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ RECOMANADAS

21089 Sociologia de la Família
21072 Sociologia de la Cultura
21031 Filosofia de la Ment
23251 Pensament Filosòfic i Científic I
22025 Educació Multicultural

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia fonamental:

Perinat, A. (1998). *Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico*. Barcelona: EDIUOC.

Bibliografia recomanada:

Bermejo (1994). *Desarrollo Cognitivo*. Madrid: Síntesis.

Delval J. (1994). *Desarrollo Humano*. Madrid: Siglo XXI.

Delval J. (comp) (1985). *Lecturas de Psicología del niño I y II*. Madrid: Alianza Universidad.

Hoffman L. Paris S. y Hall E. (1995). *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: Mc. GraW - Hill.

Marchesi A. Carretero M. i Palacios J. (1984). *Psicología Evolutiva. I y II*. Madrid: Alianza.

Morris, Ch. G. i Maisto, A. A. (2001). *Psicología*. México: Pearson Educación.